

Zeg NEE tegen dit boek!

Een enkele keer koop ik tegen beter weten in een boek. De verzamelaarsdrang wint het dan van de ratio: boeken van en over de foute sector behoren in mijn boekenkast te staan. Dus ook *'Ik Zeg NEE Tegen De NSB'* door Ben Kahmann. Na lang aarzelen zag ik dat de voorraad bijna was uitgeput en daarom besloot ik op de valreep het boekje aan te schaffen. De achterkant beloofde al niet veel goeds en daarin werd ik niet teleurgesteld: het werd nog veel slechter.

Kahmann beschrijft het verhaal van Carl en zijn dochter Annette. Carl wordt in 1936 lid van de NSB en zijn dan zeventienjarige dochter krijgt in dezelfde tijd een Joods vriendje. Een mooi gegeven om aan de hand van deze twee verhaallijnen beide kanten van de oorlogsgeschiedenis te vertellen, lijkt mij. De schrijver weet echter niet één plank mis te slaan, maar mist met zijn hamer een compleet pakhuis vol hout. Laat ik het op een rijtje zetten.

Het verhaal beslaat ruim vijftig pagina's opgemaakt met een behoorlijk grote drukletter. In dit uit de kluiten gewassen opstel wordt de NSB opgericht in 1935 (pag. 11), 1931 (pag. 17) en 1933 (pag. 32) door Albert Mussert (achterkant boek) en/of Anton Mussert (tekst in het boek). Dat is al genoeg om de uitgave niet meer serieus te nemen, maar het is slechts het begin.

De achterkant van de uitgave vermeldt ook: *'Mussert wilde dat ons land van Duitsland zou worden.'* Dit wordt op pagina 12 nog eens herhaald door Kahmann als hij schrijft dat Mussert het liefst zou willen dat Nederland deel zou nemen in het *'Gross Deutsche Reich'*. En alsof de lezer het dan nog niet weet, noemt hij op pagina 20 dat 'ideaal' van Mussert nog eens. Je kunt Mussert heel veel verwijten, maar dát niet. Hij stond tot het laatst voor een zelfstandig Nederland. Het inlijven van Nederland in Hitlers Duitse Rijk was zijn grote strijdpunt met Germaansche SS'ers als Feldmeijer en Rost van Tonningen, die de zelfstandigheid van Nederland wél wilden opofferen. Duidelijk is dat de schrijver de geschiedenis van de NSB helemaal niet kent of heeft begrepen. Bleef het daar maar bij.

Wat te denken van de zinsnede dat Hitler na 1933 zijn macht wist uit te breiden naar met name *'Oostenrijk en Italië'*? Zou Kahmann ooit hebben gehoord van een zekere Mussolini?

Hoe dan ook, Carl treedt in 1936 toe tot de NSB. Musserts beweging had op dat moment tenminste ruim vijftigduizend leden. Daarnaast waren al veel leden vertrokken, al dan niet gedwongen door de zuivering van Mussert. De lidmaatschapsnummers voor nieuwe leden moeten in dat jaar dan ook ver boven de zestigduizend hebben gelegen, maar Carl krijgt in het boek nummer 13.050. Als je als schrijver zoiets niet uitzoekt, kun je het beter weglaten.

Carl werd lid omdat hij *'ook voor wat betreft de vernietiging van de Joden hij het eens was met Mussert'* (pag. 13). De NSB was voor het verbannen van de Joden – Het Guyanaplan van Mussert uit 1938 – de beweging was voor de deportaties van de Joden – het Vormingsprogramma 1942-1943 – maar het vernietigen van Joden was nooit een doel voor de NSB. Mussert c.s. wisten of konden weten dat het niet goed afliep met de Joden en hebben niet geprotesteerd, maar voor de meeste NSB'ers was de kennis over de holocaust na de oorlog een schok. Toch noemt Kahmann het uitroeien van de Joden als NSB-doel en schrijft dat diverse keren in het boek. Hij maakt het bovendien helemaal bont door de gebeurtenissen verkeerd in de tijdlijn te plaatsen.

Zo gaat dochter Annette met haar Joodse vriendje in 1936 mee naar een bijeenkomst van Joodse jongeren. Daar spreekt een oudere man het groepje toe. Hij zou hebben gezegd dat Duitsland ieder moment Nederland kon binnenvallen en dan *'zal er een ware Jodenjacht ontstaan. De concentratiekampen in Duitsland, Oostenrijk en Polen (...) zullen zich vullen met onschuldige Joodse mannen, vrouwen en kinderen.'*

Hoezo Duitse concentratiekampen in Polen in 1936? Duitsland viel Polen pas in september 1939 binnen en de eerste concentratiekampen ontstonden daar pas in de loop van 1940. Tijdens de dezelfde bijeenkomst doet de spreker de suggestie dat Joden worden vermoord met gas. Ik ben wel benieuwd wie daar al in 1936 serieus rekening mee hield. Voor de Joodse jongeren in het verhaal was het reden op dat moment een verzetsgroep op te richten om de vijand dwars te zitten. En dan wordt het verhaal spannend, want Annette wordt spionne. Via haar vader probeert ze ongemerkt voor de verzetsgroep nieuws uit de NSB los te krijgen.

De tijdlijn loopt ondertussen helemaal van de rails, want de voorspelling van de Joodse voorman komt uit en de Duitsers vallen Nederland een maand later binnen. We zijn nog steeds in 1936. Dat is dus ongeveer vier jaar te vroeg. Kahmann beschrijft dat Rotterdam wordt gebombardeerd en direct *'worden Joden opgepikt en gevangen gezet (...)'. Stap voor stap werd het vrije leven in Nederland onmogelijk gemaakt, steeds meer bruggen en oeververbindingen werden gebombardeerd, trein verbindingen werden vernield, havens en vliegvelden werden onklaar gemaakt door een keiharde Duitse meedogenloze oorlogsmachine. Veel Joden probeerden onder te duiken of werden gevangen genomen en naar een kamp getransporteerd en grote aantallen van hen werden zo snel mogelijk vermoord door vergassen. Na een tijdje werden de Joden verplicht een zogenaamde gele Jodenster te dragen, zodat ze gelijk op straat of waar dan ook ,herkenbaar zouden zijn.'* (pag. 38)

Van deze passages klopt helemaal niets. Ten eerste staat het vol met taal- en interpunctiefouten (niet gecorrigeerd in het citaat), maar ten tweede is het historisch ook brandhout. De Duitsers bombardeerden en vernielden direct na mei 1940 helemaal geen bruggen, treinverbindingen e.d. De infrastructuur was juist hard nodig om Nederland economisch in te schakelen in de Duitse oorlogsindustrie. Wat ook niet klopt is dat de Jodenvervolgung direct begon. De Duitsers pakten dat veel subtieler aan. De eerste strafdeportaties vonden in 1941 plaats naar Mauthausen, maar de systematische deportaties begonnen in 1942. Maar niet volgens het verhaal van Kahmann.

In augustus tijdens de vierde bezettingsmaand (in het boek dus 1936, maar laten wij voor het gemak maar springen naar 1940) leest Carl voor uit *Volk en Vaderland*, de NSB-weekkrant, die hij volgens het verhaal krijgt omdat hij lid is. Dat is onjuist. NSB-leden moesten zich abonneren op de krant. De propagandakrant zat niet bij het lidmaatschap inbegrepen. In de tekst leest hij een antisemitisch verhaal van een Duitser Van Ginneken uit de krant voor. Los van het feit dat het verhaal niet in *Volk en Vaderland* is terug te vinden en er ook geen Duitse Van Ginneken in de weekkrant wordt genoemd, zou de inhoud zelfs voor de meest verstokte antisemiet ongeloofwaardig zijn. Zo zouden de Joden allerlei landen hebben *'ingepikt'*. Zelfs nationaalsocialisten met anderhalf functionerende hersencel konden nog bedenken dat zoiets onzin is.

Maar goed. In augustus 1940 is Carl ondertussen bevorderd tot aanvoerder van een groep NSB'ers, bedoeld zijn waarschijnlijk WA'ers, die op Jodenjacht gaat. *'We beginnen in de zogenaamde Jodenbuurt en reken er maar op dat er aan het eind van de week al heel wat van die joden met de treinen naar de kampen zullen worden weggevoerd'*. Carl zegt daarover te gaan overleggen met de Joodse Raad van Amsterdam. Ja, ja, u leest het goed, dit staat er echt (pag. 42). Ten eerste is de Joodse Raad pas in februari 1941 opgericht, maar het idee dat een NSB/WA-man met de Joodse Raad kon overleggen over een razzia is bespottelijk.

Spionne Annette en haar vriend gingen vervolgens van deur tot deur om te waarschuwen voor die razzia. Zo zegt Annette tegen een Joodse mevrouw: *'Ik heb een belangrijke boodschap voor U. Een dezer dagen komt de N.S.B. of de Duitse Politie bij U langs en dan willen ze Uw persoonsbewijs zien en daar staat dus op dat de eigenaar Joods is.'* (pag. 48) In augustus 1940? Het persoonsbewijs is pas vanaf april 1941 ingevoerd en de J werd er zelfs nog later op gestempeld bij Joden.

De tragiek krijgt een hoogtepunt als een dag later blijkt dat de vriend en zijn familie is opgepakt en afgevoerd. Gelukkig ligt er nog een afscheidsbriefje voor Annette: *'Ik weet natuurlijk niet wat ze met ons gaan doen maar het zal wel een vernietigingskamp voor Joden worden. Tot ziens aan de andere kant van het leven!'*

Het lijkt erop dat Kahmann het spoor ondertussen zelf ook helemaal bijster is en de brui aan zijn schrijverij geeft, want na deze afscheidsbrief springt het verhaal ineens naar 1949. De lezer die op de achterkant van het boek las *'Toen Carl na vier jaar gevangenisstraf weer vrijkwam, was hij een totaal ander mens geworden'*, zou mogen verwachten dat er een klein beetje wordt verhaald hoe dat is gegaan en hoe Carl dan vanaf dat moment in het leven staat. Dat blijft echter in nevelen gehuld. In nog geen anderhalve pagina breidt de schrijver er een einde aan. Vader Carl werd tot vier jaar gevangenisstraf veroordeeld en is ondertussen weer vrij. Hij heeft geen contact meer met Annette, maar stuurt haar een briefje met als laatste zinnen: *'Jouw vader was een laffe landverrader! Probeer mij alsjeblieft te vergeven.'* En dat is het einde.

Ik ben niet snel verbaasd over een boek, maar dit niemendalletje slaat toch werkelijk alles. Uitgeverij Aspekt is min of meer gespecialiseerd in de Tweede Wereldoorlog. In het fonds zitten goede boeken, bijvoorbeeld de herdruk van de biografie van Anton Mussert. Hoe is het dan toch mogelijk dat zij dit boekje

hebben durven uitgeven? Waarom is er geen tekstuele en vooral ook inhoudelijke redactie gepleegd? In ieder boek staan fouten, soms zelfs al dan niet begrijpelijke inhoudelijke missers, dat is praktisch niet te voorkomen. Bij dit boek moet je bijna zoeken naar zaken die correct zijn. Deze tekst had nooit mogen worden uitgegeven. Mensen die weinig of geen kennis hebben van de oorlog krijgen hiermee een verknipt beeld van de geschiedenis.

Op mijn telefonische vraag aan de uitgeverij of dit boek is geschreven door een persoon of dat het een product is van kunstmatige 'intelligentie', antwoordde een medewerkster van de uitgeverij dat meneer Kahmann wel degelijk een fysiek persoon was. Hij blijkt ondertussen te zijn overleden. Dat is jammer, want ik had graag met hem over deze tekst gecorrespondeerd. Rest mij nu te concluderen, dat één ster voor dit boek nog veel te veel is. Uitgeverij Aspekt schaam u voor dit wanproduct!

Ben Kahmann, Ik Zeg NEE Tegen De NSB, 61 pag., 2021, Uitgeverij Aspekt
EAN: 9789464241037

Naschrift

Naar aanleiding van deze bespreking werd ik door Kevin Prenger van <https://www.tracesofwar.nl/> getipt over een nog veel grotere misser van uitgeverij Aspekt: *Hitlers diamanten*, geschreven door nota bene een ex-gemeenteraadslid voor Leefbaar Eindhoven (2002-2010). Dat boek bleek vol te staan met antisemitische complottheorieën. Tijdens een civiele procedure van de schrijver Theo Beenen tegen Bart Droog, die als kritisch journalist schreef over het boek, oordeelde de rechtbank onder andere: *'In het boek schrijft hij (de schrijver HM) over een complot van Joden en Vrijmetselaars om de wereld te overheersen. Temeer gelet op de door hem gebezigde 'gespierde taal' heeft Beenen hierdoor over zich afgeroepen dat een derde, en met name een journalist, zich kritisch zou uitlaten over het boek en daarbij het woord 'antisemitisch' in zijn mond zou kunnen nemen. Droog moet zich als journalist ook in het openbaar kritisch kunnen en mogen uitlaten over onderwerpen die de samenleving raken, zoals het onderhavige.'* (bron: vonnis rechtbank op: <https://www.droog-mag.nl/2020/hd/index.html>)

De uitgeverij nam het boek uit de handel. Aspekt heeft van die kwestie uit blijkbaar weinig geleerd, want Kahmanns gedrocht verscheen terwijl het tumult over *Hitlers diamanten* al in volle omvang woedde. Het boekje van Kahmann is dus geen uitglijder.

[Terug naar artikelenoverzicht](#)